

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה לחינוך תש"פ-2019

שם הקורס: ההתפתחות מוסרית בקונטקסט חינוכי

מס' קורס: 129-2-0441

שם המרצה: מייקל וינשטוק

יעדי ההוראה:

קורס זה יעסוק בהתפתחות חשיבה והתנהגות פרו-חברתית. בחלק הראשון נתמקד בתיאוריות המסבירות את מהות הערכים המוסריים ואת מקורם. ובחלקו השני נבחן כיצד יכולות קוגניטיביות, רגשיות, חברתיות ותרבותיות משפיעות על התנהגות פרו-חברתית. כמו-כן, יילמדו נושאים הקשורים באמפטיה, התנהגות חברתית, אנטי-חברתית, קבלת סמכות וצידוק מוסרי.

פרשיות לימודים:

1. מהו שיפוט מוסרי? מהי התנהגות פרו-חברתית?
מודל, הגדרות, דילמות

2. תיאורטיות התפתחות מוסרית

- א. למידה (ביהייבויזם)
- ב. פרספקטיבה פרוידיאנית
- ג. פרספקטיבות "ביולוגיות"
- ד. פיאז'ה וקולברג

ביקורות על קולברג וגישות קונסטרוקטיביסטיות אלטרנטיביות

- גילגן ומין
- תרבות והקשר
- בסיסים מוסריים

4. דיספוזיציות (נטיות) פרו-חברתיות

- א) אלטרואיזם ואמפטיה
- ב) התנהגות פרו-חברתית ואנטי-חברתית

5. יחסים חברתיים

- א) יחסי בני הגיל
- ב) תפיסות סמכות

		משקל בציון הסופי **	
נוכחות	-	5 %	<u> </u> בחירה
בחנים ***	-	<u> </u> %	<u> </u> חובה X
עבודות	-	95 %	
מבחנים	-	<u> </u> %	
סיורים	-	<u> </u> %	
סה"כ	-	100%	

רשימה ביבליוגרפית:

פיאז'ה, ג'י. (1948). השפיטה המוסרית של הילד (תרגום ע"י י. מאיר). הועדות הבינאקדמיות לחינוך. [עמ' 8-11, 23-30, 59-89]. גיליגן, ק, (1982). בקול שונה (פרק 1)

Joseph, P. B., & Efron, S. (2005). Seven worlds of moral education. *Phi Delta Kappan*, 86(7), 525-533.

Piaget, J. (1932). *The moral judgment of the child* (M. Gabain, Trans.). London: Routledge. [Chapter 1 and pp. 104-107; 116-120; 129-135] [in Hebrew or English]

Gilligan, C. (1983). A different voice (Chapter 1). [in Hebrew]

Turiel, E., & Tisak, M. S. (1988). Variation in seriousness of transgressions and children's moral and conventional concepts. *Developmental Psychology*, 24, 352-357.

Wainryb, C. (1995). Reasoning about social conflicts in different cultures: Druze and Jewish children in Israel. *Child Development*, 66, 390-401.

Graham, J., Haidt, J., & Nosek, B. A. (2009). Liberals and conservatives rely on different sets of moral foundations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 96 (5), 1029-1046.

Lane, J. D., Wellman, H. M., Olson, S. L., LaBounty, J., & Kerr, D. C. R. (2010). Theory of mind and emotion understanding predict moral development in early childhood. *British Journal of Developmental Psychology*, 28, 871-889.

Kokko, K., Tremblay, R. E., Lacourse, E., Nagin, D. S., & Vitaro, F. (2006). Trajectories of prosocial behavior and physical aggression in middle childhood: Links to adolescent school dropout and physical violence. *Journal of Research on Adolescence*, 16, 403-428.

Laupa, M. (1991). Children's reasoning about three authority attributes: Adult status, knowledge, and social position. *Developmental Psychology*, 27, 321-329.